

апріорі в теорії права. І навіть, якщо хтось наведене контраргумент з площини «де-факто», як-то реальна відсутність охорони, то «де-юре» – лишиться «охорона» за умови її нормативно-правового закріплення. Якщо ж не буде цієї умови, то розглядати питання у правовій площині не має ніякого сенсу.

Список бібліографічних посилань

1. Коцовська О. Л. Зміст та сутнісні ознаки адміністративно-правової охорони прав споживачів. *Держава і право*. 2011. Вип. 54. С. 270–277.
2. Витрук Н. В. Основы теории правового положения личности в социалистическом обществе. М. : Наука, 1979. 229 с.
3. Матузов Н. И. Правовая система и личность. Саратов : Саратов. гос. ун-т, 1987. 293 с.
4. Шиленко М. В. Поняття адміністративно-правової охорони малого підприємництва. *Форум права*. 2013. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_1_196.pdf (дата звернення: 10.11.2019).
5. Єщук О. М. Адміністративно-правова охорона і адміністративно-правовий захист: ціле і частка. *Закон і життя*. 2013. Жовт. С. 49–53.
6. Кожура Л. О. Адміністративно-правовий захист та охорона: поняття та співвідношення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2015. Вип. 35, ч. 1, т. 2. С. 119–122.
7. Галуцько В. В. Адміністративно-правова охорона та захист права власності. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2007. Вип. 38. С. 192–198. URL: <http://old.visnyk.univd.edu.ua/?controller=service&action=download&download=29052> (дата звернення: 10.11.2019).
8. Риженко І. М. До питання розмежування понять адміністративно-правового захисту та адміністративно-правової охорони прав підприємців. *Право і Безпека*. 2009. № 1. С. 184–189.
9. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. 2-ге вид. Київ : Алерта ; КНТ ; ЦУЛ, 2010. 520 с.

Одержано 12.11.2019

УДК 351.74/.76

Вадим Миколайович ГЕТМАНЧУК,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ В СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Дослідження нормативно-правового регулювання діяльності Національної поліції у сфері безпеки дорожнього руху є пріоритетним завданням, яке стоїть перед нашою державою на сьогоднішній

день. Саме у даний час, коли пересування на автотранспорті стало невід'ємною частиною суспільного життя, дуже важливо вдосконалювати та розвивати регулювання безпеки дорожнього руху. Саме Національна поліція займає одне з провідних місць у системі суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху.

Серед засобів, які застосовує держава для боротьби з порушеннями законодавства про дорожній рух, найважливіше місце посідає адміністративна відповідальність. Вимоги сьогодення потребують підвищення ефективності реалізації адміністративної відповідальності, адже на цей час наявна значна кількість негативних чинників, що гальмують розвиток зазначеної галузі [1].

Адміністративна правосуб'єктність Національної поліції України повинна реально забезпечувати змогу упорядкування адміністративно-правовим методом суспільні відносин, що складаються з приводу дорожнього руху, в максимальному ступені відповідати її специфіці і об'єктивним потребам. При цьому в основу такої правової категорії покладено адміністративну компетенцію, яка є центральним елементом правового статусу патрульної служби Національної поліції, що визначає її призначення і коло основних функціональних обов'язків. Адміністративна правосуб'єктність патрульної служби Національної поліції України виражає здатність і змогу належної реалізації в рамках функціонального призначення передбачених адміністративно-правовими нормами прав і обов'язків, визначених Законом України «Про Національну поліцію» та несення юридичної відповідальності за невиконання або неналежне виконання зазначених обов'язків [2].

Доцільно передбачити організацію та реалізацію заходів безпеки у вигляді супроводження в установленому порядку транспортних засобів, а також правоохоронні функції, які виходять за межі безпосереднього забезпечення безпеки дорожнього руху, пов'язані з участю в різних формах у заходах з охорони громадського (публічного) порядку та забезпечення громадської безпеки (сприяння кримінальній поліції, органам досудового розслідування; поліції охорони; спеціальній поліції; поліції особливого призначення у різного роду заходах щодо боротьби зі злочинами та правопорушеннями)[3].

Патрульна служба у Положенні про неї визначається як структурний підрозділ МВС України, що здійснює спеціальні контрольні, наглядові та дозвільні функції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Це не цілком відображає реальний зміст адміністративної правосуб'єктності патрульної служби Національної поліції у правоохоронній сфері. Її статус значно ширший, аніж статус

контрольно-наглядового органу, і загалом повинен містити питання охорони публічного (громадського) порядку та громадської безпеки у сфері діяльності з організації та безпосереднього управління процесом дорожнього руху [4].

У Законі України «Про дорожній рух» цілком виразно висвітлені пріоритети правоохоронної діяльності МВС України. Це правова охорона життя, здоров'я та майна громадян, захист прав і законних інтересів громадян, захист інтересів суспільства і держави шляхом попередження дорожньо-транспортних пригод, зниження тяжкості їх наслідків. Натомість правоохоронну складову діяльності патрульної служби Національної поліції у вирішенні зазначених завдань нині чітко не врегульовано. Нормативно врегульовано тільки адміністративно-юрисдикційну діяльність у сфері безпеки дорожнього руху [5].

Положення про Патрульну службу Національної поліції не зовсім узгоджується з Законами України «Про дорожній рух» і «Про автомобільний транспорт» щодо обсягу контрольно-наглядової діяльності, не проводячи межі між контролем і наглядом, де це необхідно. За системним підходом обов'язки патрульної служби Національної поліції доцільно визначити за видами діяльності: наглядової; контрольної; дозвільної; адміністративно-юрисдикційної; кримінально-процесуальної; оперативно-розшукової; з організації управління процесом дорожнього руху; з охорони громадської та особистої безпеки; пропаганди тощо [6].

Отже, дивлячись на наше сьогоднішнє, коли люди більше пересядають на транспорті, ніж ходять пішки, дуже важливим є процес вдосконалення та врегулювання діяльності щодо безпеки дорожнього руху, тому що цей процес на пряму пов'язаний з життям та здоров'ям громадян. А Національній поліції, як органу, що займає одне з провідних місць в системі забезпечення безпеки дорожнього руху, потрібно брати участь у цьому та виконувати завдання за призначенням, які на сьогоднішній день ставить держава.

Список бібліографічних посилань

1. Бесчастний В. Стратегічне реформування державної політики безпеки дорожнього руху: від причин до конкретних заходів. *Віче*. 2012. № 4. С. 5–8. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/viche_2012_4_3.pdf (дата звернення: 12.11.2019).

2. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

3. Доненко В. В., Гаркуша В. В. Безпека дорожнього руху: дослідження в юридичних науках : посібник. Дніпропетровськ : Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ, 2011. 65 с.

4. Корнієнко М. В. Роль органів внутрішніх справ України в охороні громадського порядку при ускладненні оперативної обстановки : монографія. Дніпропетровськ : Україна, 2001. 430 с.

5. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : навч. посіб. / за заг. ред. Є. М. Моїсеєва ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. Київ : КНТ, 2008. 263 с.

6. Негодченко О. В. Забезпечення прав та свобод людини органами внутрішніх справ України : монографія. Дніпропетровськ : Поліграфіст, 2002. 416 с.

Одержано 15.11.2019

УДК 355.1(477)«1917/1918»

Євгенія Сергіївна ЛОГВИНЕНКО,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри

конституційного і міжнародного права факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПОГЛЯДИ М. С. ГРУШЕВСЬКОГО НА МІСЦЕ ТА РОЛЬ АРМІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ДЕРЖАВОТВОРЕННІ

У новітній історії України відбулося чимало подій, які радикально змінювали життя її народу. Це – перша світова війна, революційні події 1917–1921 років, становлення тоталітарного режиму та голодомор 1932–1933 років, непростий передвоєнний період, друга світова війна, поновлення радянської влади і русифікація, криза радянської системи та розпад СРСР і, як наслідок, проголошення держави Україна. Вже зі здобуттям незалежності перед Українською державою постали нові випробування – анексія Російською Федерацією Криму, подальша її агресія на сході країни та утворення маріонеткових проросійських псевдореспублік «ДНР-ЛНР». Через неоголошену війну Росії проти України постала реальна загроза існуванню національної держави. Отож, її захист зі зброєю в руках від зазіхань так званого «руського миру» – невідкладне, першочергове завдання влади та суспільства в цілому.

Нині дуже важливо усвідомлювати необхідність розбудови боездатної сучасної армії, яка може захистити нашу країну, відстояти її незалежність. Зневажливе ставлення до армії, її потреб може мати трагічні наслідки для суспільства та держави. Показовою є історія державотворення України 1917–1921 рр. Відсутність боездатних, збройних сил стало однією із основних причин, що призвела до зникнення з політичної мапи світу таких національних